

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1833. 29. Septbr.

39ta lappa.

Saunas sinnas.

No Nihges. Aiswinaā peekdeenā pusszell dewin no rihta muhsu augsti zeenigs Keisers, no Wahzsemmes atpakkat us Pehterburgi braukdams, tē atnahze un pehz masu brihtianu atkal aisbrauze. 16tā Septbr. winsch jau bija mahjās.

No Pehterburges. Tur jau 10tā Septbr. eelsch wissahm Wahz' basnizahn Deewakalposchanu sahze turreht pehz teem jauneem basnizas likkumeem.

No Lehdurges draudses. Tas zeenigs jauns Lehdurges un Turraines draudschu mahzitajs Ernst Girzensohn, kas lihds schim Sallazzes draudsei par jaunaku mahzitaju bija, pagahjuschā svehtdeenā sawu jaunn ammatu usnehme Lehdurges basnizā. — Deews, palihds winnam schehligi! —

No Krimmuldes un Pehteruppes-draudses. Mumis gan wisseem gruhts gads ire bijis, un wehl scho paschu reisi nesinnam, wei nahkoscha seema nebuhs atkal dauds gruhta, bet tik leelā widdū, kā muhsu draudse, retti arr' aiseet leelaks brihdis, kā no kahda ihpascha behdu norikuma nebuhsu dsiedams. Lēpatt zittus rāhdus norikumus peeminnesim, kur — wart buht — arr' wehl kahda labba mahziba buhs atrohdama.

Schinni pāwassarā Pabbashu muischā ugguns näki no beenkuhsa issprukke un ilgi nebija, tad arri laidars stahweja teenā ugguns blahki. Gan drihs simts leeli lohpi un tikpatt aitas, turklahk siegi un kumimeli turpatt palikke eelschā. Gan laudis faskrehje no wissahm massahm, gan uhdens truhkums nebija, bet glahbt wairs newarreja.

Anzis Kruhmin, muischas deenestē nofirmojis (jau pahri par 63 gaddeem weis bija), eefkrein paschu pīmu starpā laidara eelschā, un grībb lohpus isbsihe

ahrā. Kamehr wisch ar wehrsi darbojahs, kas negribb klausigt, zitti wissi fajsdami, ka naw wairs drohschi, islezz ahrā un ussauz Anzim, lai atstahj wehrsi un glahbjahs pats. Gohda wihrs atbild: "juhs us few ween dohmajeet, bet us funga leetahm neweens negribb dohmaht." — Bet werfma wiss apkahrt nemmabs dauds leela, Anzis apspeests no karstuma friht semmē, neweens newarr wairs palihdseht un kad wiss bija sagriis, tad turpate laidara widdū mas ween apswilinatu no ugguns atradde wehrsim blakkam noßlahpuschu. — Gan assaras birre gohdigu wezzu falpu peeminoht, tomehr tas bija par eepreezinachanu, ka paschā mihestibas darbā no Deewā bija peenemts tizzis un ka ne feewa ne behrni — jo winsch nekad laulibā nebija eedewees — pehz wissa neraudaja. —

Schinni wassarā no Pehteruppes juhrmalleescheem faimneeks ar sawu puisi bija ar laiwu gahjuschi schuhkuram feewu, behrnus un mantas aiswest no Gaujes muttes us Pehteruppi. Laiwa augsti salahdeta bijusi, bet ar paiveeglahm leetahm, sehgelis bijis paleels un wehjsch nupatt pee winnu aiseeschanas fahjis sti-praki puhs, tà kā winneem zitti runnajuschi, lai paleekoht to deenu us meeru. Bet faimneeks drohschaks bijis un dohmajis: to man naw pirma reise, ka tāhdā laikā ar laiwu skreenu. Tomehr ihlinsch laiwu gahsis un laikam schuhkura feewa un abbi behrni tuhdalit sawu gallu dabbujuschi juhrā. Bet to faimneeku un winna puisi us apgahstas laiwas laudis, kas ar leelu reises-laiwu gaxram seh-geleja, redsejuschi un dsirdejuschi brehzoht pehz glahbschanas. Schee nu gan esfoht luhkojuschi turwaku peekluht, bet ais leelas wehtras neesfoht jaudajuschi. Tā tee behdu laudis palikke weeni no wilneem mehtati un nahwe azzu preefschā. Kad nu redseja, ka wairs glahbschanas naw, tad tomehr sawas mirruschhas mee-fas teem sawejeem bes leela puhlina gribbeja rohkā skappeht un apsehjahs ifkatrs ap widduzi ar strikkā gallu, kam ohtrs gals pee laiwas bija peefests. Jo tā tee behdigi peederrigi laiwu iswildaun turpatt sawu draugu meefas atradduschi. — Ak lai jelle ifkatrs kristigs zilweks apdohma, kā scheem brahleem ap firdi bijis, kad tee wehl dsjhwī buhdami par sawahm mirruschahm meefahm gahdaja! Lai jelle ikweens apdohma, ka nesinna, kur un kā wianam gals usees, un woi tāhdā brihdī buhs Deewā meers firdi? — Un neweens — lai zif labbi mahzihts lai zif saprattigs buhdams sawā ammatā, — lai ne irr drohschs ar leeku drohschibul.

Wehl weens no teem schuhkura behrneem neesfoht atrafis un pats nabbags tehws no leelahm behdahm tà kā ahrprahktā esfoht palizzis.

Preefsch pahru neddelahm leelkungi no zeemina pehz wakkarika brauz us mahju. Brihnum! Redis laudis ar deggoscheem skalleem pa naakti staigajohé. Laudis nahf tuwaki un fahf stahstikt: schee meklejohé pasudduschu meitikau wehl ue pufstrefschu gaddu wezzu. Krimmuldes mahjas kalps ar seena wesumu ne ilgi pehz pufsdeenas no mahjas bija aisbrauzis un winna trihs behrnini, wedzaks tikkai 8 gaddus wezs, paleet pee mahjas dschwodami. Mahte par nelaimi pee darba attahlu no mahjas. Kad wakkarâ mahjâ nahf, jaunakas meitinas naw. Dohmajeet, kahdas behdas wezzakeem! Nu gan meklemekledami, bet jau bija par stundu pahraki pehz pufsnakts, kad wehl usgahje meitiku tuppemu paeglés ne dauds tahlu no mahjas un ne tad nebuhtu atradduschi, ja nebuhtu eekleppojees. Nabbags behrninsch jau bija labbi stingers palizzis no augstuma un ne runnah nemahzeja eefahkumâ. Bet kas sinna, zif ilgi winsch bija brehjis pehz bailehm un pehz badda! — Naw jau gan labbi, ka tik masus behrinus weenus atstahj! — Jau weenreis schinni draudse tahdâ kahrekâ behrns pasuddis, ko dauds ilgaki wehl mekleja un ko pehdigi atradde, us zinna purwi fehdadam, kur wiss apfahrt tahds uhdens bija, ka ne mahzeja saprast, ka tur tas behrns bija wirsü tizzis.

Naw arr' labbi, ka maseem behrneem dohd nashus rohkâ! Preefsch kahda laika atpakkat 4 gaddus wezs behrninsch ar nasi few isduhre ozzi, un laikam ohtras ajs gaifchums ar to paschhu duhrumu buhs pasuddis. Schinni deenâs atkal tahda nelaime notifkusî, lai gan tik leela naw. Mahte dohd 8 gaddus wezzai meitikai lselu nasi rohkâ un leek zuhkahm kahpostu lappas kappaht. Ohtra meitina wehl ne 2 gaddus wezza bahsch rohzinu starpâ un mahsa eezechrt tik stipri, ka laikam weena pirksta lohzelinsch paliks pawissam nohst un ohtrs buhs stihws. Labbak gan zuhkas buhtu nebarrotas palikkuschas!

— lm —

No Walmeres pusses. Deews sinn, kas tee tahdi neganti woi neprahrti zilwei tur irr, kas wisseem nemahziteem laudim par eebailoschanu scho stahstiku irr isdohmajuichu un taggad paudin ispaud. — Weens semneeks tanní pussé iknaki svezzi sawâ pirkci effoht redsejis. Winsch galwu kratta, dohmadams: tas jau teescham ne buhs welti. Bet pats bailodamees noeet un skattitees, kas tur gan deggoht, winsch kalpam baltu rubli sohla, ja schis usnemtohs scho bailigu leetu ismekleht. Kalps, kahrigs to rubli tik lehti nopolniht, eet wakkarâ us pirti, paplehpijahs krahnsi un gaididams gaida, kas nu buhschoht. Makts widdu nahf eekschâ trihs wihi, melneem swahrkeem apgehrbt, eededsina svezzi, zell benki preefsch galdu, ko wissu paschi atnessuschi, nosehsschahs kohpâka jau allasch teefas-wihri un usleek leelas teefas-grahmatas un papihres us galdu. Sahf sarunnatees, kahdas jaunas mohkas un nelaimes winneem atkal nabbaga Widsemmei effoht ja-nospreesch. Gan jau pehrnâ wassarâ — ta winna teefas-raksti israhdoht — falnas deesgan skahdes effoht padarrijuschas un scho gaddu atkal tas bresmigs leetus, ko wihi ussuhtijuschi, arri ne buhschoht wiss bijis welti, bet winneem tatschu wehl zittas nelaimes us nahkoschu gaddu effoht ja-fuhta. Nospreesch teefscham Widsemmei arri us preefschu sohdiht; bet pirms

aiseet, schee wissusinnadami sawâ schehligâ prahâtâ wehl ta nabbaga kalpa peeminn, kas tê krahnsi paslehpees, un winni nospreesch, tam par tik keelu droh-schibu paschi to fudraba rubli mafsaht. Un luhf! tâi paschâ azzumirekli nab-hadsinam balts rublis peekerrahs pee deggona un karrahs leijâ itt kâ pereaudsis. Kalps pats no scha laika gan wairs ne effoht redsams, bet winna deggona rublis wehl brihscham paschâ gaisâ kâ swaigsuite rahdotees. Err daschi laudis, kas scha pasalku tizz, un bailojahs, ne apdohmadami, ko Ijabs mahza: "Zaur ta stivra Deewa puhschannu nahk falna. Winsch istrenz arridsan tahs koplás pa-debbesis zaur skaidribu. Tahs wadda winsch apkahrt pehz sawu gudru prahtu, ka tahs padarra wissu, ko winsch tahn parwehl eefsch pasaules, semmes wirsu. Lai buht ka winsch par weenu riiksti pahre sawu semmi, jeb par schehlastibü to ta leek notift" (Ijaba gr. 37, 10. 11. 12. 13.); un ka ikkatram kristigam zilwefam, sawu darbu tikkuschi strahdadamam, ar Dahwidu irr ja-fakka: "es palau-schohs us Deewu, un ne bihschohs." (Dahw. ds. 56., 5.)

16ta mi hëla.

Wissi fungi mett fwahrkus semmê, trihs ween ne mett.

Sinna,zik naudas 26. Septbr.- mehn. deenâ 1833 eefsch Rihges mafsa ja par daschahn prezehm.

Mafsa ja:	Sudr. naudâ. Rb. K.	Par	Mafsa ja:	Sudr. naudâ. Rb. K.
1 puhsru rudsu, 116 mahrzinus smaggū	1 45	1 pohdū (20 mahrzinem) wasku	-	5 -
- meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 -	- tabaka - - - -	-	85
- kweeschu, 128 mahrzin. smaggū	1 80	- sweesta - - - -	2 25	
- ausu - - - - -	1 65	- dselses - - - -	-	65
- sirau - - - - -	1 30	- linnu, frohna - - -	2 -	
- rupju rudsu - miltu - -	1 35	- brakka - - -	1 80	
- bihdeletu rudsu - miltu - -	1 60	- kannepu - - -	1 -	
- bihdeletu kweeschu - miltu - -	2 20	- schfikhtu appinu - - -	2 20	
- meeschu - putraimū - -	1 50	- neschfikhtu jeb prezges appinu	1 30	
- eefala - - - - -	1 80	- muzzu filku, eglu muzzâ - -	6 25	
- linnu - fehklas - - - -	4 -	- lasdu muzzâ - -	6 50	
- kannepu - fehklas - - - -	1 -	- smalkas fahls - - -	4 -	
1 wesumy seena, 30 pohdus smaggū	3 -	- rupjas baltas fahls -	4 25	
barrotu wehrschu galku, pa pohdū -	1 -	- wohlt brandwihna, pussdegga -	9 50	
		- diwbeffa -	12 -	

Weenu fudraba rubli warreja dabbuht par 362½ kapeikeem warra naudas.

Lihds 26. Septbr. pee Rihges irr atnahkuschi 749 fuggi un aiebraukuschi 721.
 „ 19. Septbr. pee Leepaja s irr „ 153 „ „ „ 149.

Brihw drissecht. No juhemallas-gubbernenentu augstas valdischanas visses;
 Dr. E. E. Napier sky.